

Dionysia (Dionýsie)

čeleď: Primulaceae

Roste v Turkmenistánu, Pamíru, Íránu, Iráku a Afganistánu v polštářových či trsnatých polokeřích. Listy jsou husté, střechovité (i v růžicích či se střídavými listy), jsou drobné, přisedlé, mohou být zoubkované i podvinuté a ochlupené. Květy bývají zpravidla samostatné (i v 2 - 5tičetných květenstvích), mají 5 korunních lístků, 1 - 3 čárkovité až kopinaté listeny, jsou terminální, prakticky přisedlé, kalich hluboce rozeklaný, zvonkovitý až pohárkovitý, koruna trubkovitá až válcovitá s vejčitými či obsrdčitými laloky. Plodem je kulatá až vejčitá tobolka s 1 - 4mi hnědočernými semeny.

Vyhovují ji chráněná místa, skalní pukliny s dostatkem přiměřené vlhkosti, nedostatkem živin a spíše stín.

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia afghanica

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu v podobě kompaktního polštářovitého porostu. Listy jsou obkopinaté až kopistovité a žláznaté. Květy jsou samostatné, přisedlé, modré, korunní lístky vejčité a hrdlo tmavé.

Množí se řízky.

Dionysia archibaldii

oblasti: Írán

Roste v Íránu v podobě kompaktního polštářovitého porostu. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy jsou eliptické, žláznatě ochlupené, dlouhé 4 - 8mm, jemně zubaté a pomoučené. Kvete samostatnými bledě růžovofialovými květy o průměru 1,2 - 1,6cm a délce trubky 1,2 - 1,4cm.

Množí se řízky nebo semeny.

Dionysia aretioides

oblasti: Írán

Roste v Íránu v podobě kompaktního polštářovitého porostu. Dorůstá výšky 1 - 5 (i 6)cm a šířky 30cm. Listy vytvářejí růžice o průměru do 2cm, jsou čárkovité, ochlupené, šedozelené, podvinuté, na spodní straně pomoučené a dlouhé 5 - 7mm. Kvete samostatnými žlutými přisedlými květy o průměru 0,8 - 1cm s trubkou o délce 1,3 - 1,8cm.

Množí se semeny nebo růžicemi.

Dionysia aubrietoides

oblasti: Írán

Dionysia balsamea

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu. Listy vytvářejí růžice, jsou ochlupené, světlezelené a bíle pomoučené. Květy mají průměr 1 - 1,8cm a korunní lístky jsou široce eliptické.

Dionysia bazoftica

Dionysia bornmuelleri

oblasti: Irák, Írán, Malá Asie (Anatolie)

Roste v Íránu, Iráku a Turecku. Listy vytvářejí růžici o průměru do 4cm a na lodyhách mají listy délku až 5cm, jsou kopist'ovité, zubaté až laločnaté a na spodní straně bíle ochlupené a pomoučené. Kvete žlutými květy v 2 - 4četných přeslenech, v průměru mají 5 - 8mm a trubka má délku 1,7 - 2,9cm.

Dionysia bryoides

oblasti: Írán

Roste v Íránu v polštářových porostech. Listy vytvářejí růžice o průměru 3 - 4mm, jsou střechovité, žláznaté a obvejčité. Kvete růžovofialovými přisedlými květy, kališní lístky jsou úzce kopist'ovité a laloky koruny vejčité.

Množí se řízkováním nebo semeny.

Dionysia caespitosa

oblasti: Írán

Roste v Íránu v polštářových porostech. Dorůstá výšky 3 - 7cm. Listy vytvářejí růžice, jsou jemně žláznaté, čárkovité až kopist'ovité a tupé. Kvete samostatnými nebo párovými květy na stopkách, kalich je žláznatý, cípy kopinaté a špičaté a vlastní květy jsou žluté.

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia cristagalli

Dionysia curviflora

oblasti: Írán

Roste v Íránu v polštářových porostech. Listy vytvářejí růžice, jsou střechovité, obvejčité, tupé a bíle ochlupené. Kvete samostatnými přisedlými modrofialovými květy s obsrdčitými cípy.

Množí se řízkováním.

Dionysia denticulata

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu v podobě řídkého polštáře. Povrch je bíle pomoučený. Listy jsou jemně zubaté a dlouhé 3 - 7mm. Kvete žlutými květy o průměru 6 - 8mm.

Množí se řízkováním nebo semeny.

Dionysia diapensiifolia

oblasti: Írán

Roste v Íránu. Listy jsou jemně žláznatě ochlupené, vejčité až dlouze kopist'ovité a tupé. Kvete prakticky přisedlými samostatnými květy s vejčitými mírně vykrojenými cípy.

Dionysia esfandarii

Dionysia freitagii

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu v polštářových porostech. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy vytvářejí růžice o průměru 6 - 9mm, jsou eliptické a tmavě zelené. Kvete samostatnými přisedlými růžovými až růžovofialovými květy s bílým okem o průměru 0,8 - 1,2cm a trubkou o délce 1,3 - 1,6cm.

Množí se řízky nebo semeny.

Dionysia gandzhinae

oblasti: Tádžikistán

Roste v Tádžikistánu. Listy jsou šedozelené. Květy mají průměr 7 - 8mm a mají žluté oko.

Dionysia gaubae

oblasti: Írán

Dionysia haussknechtii

oblasti: Írán

Roste v Íránu. Listy jsou tupé, zelené, žláznatě ochlupené a dlouhé 3 - 4mm. Kvete samostatnými přisedlými květy s trubkou o délce 1,4 - 1,6cm.

Dionysia hedgei

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu v polštářových porostech. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy vytvářejí růžice, jsou obkopinaté a dlouhé 5 - 9mm. Kvete modrofialovými květy s korunou o průměru 1,2 - 1,4cm a na 1 stonku se jich objevuje 2 - 12ks.

Množí se semeny nebo řízků.

Dionysia hissarica

oblasti: Uzbekistán

Roste v Uzbekistánu v podobě kompaktního polštářového polokeře. Kmínky jsou dlouhé 30 - 40cm, jemně, v mládí světležluté a lesklé, později hnědé. Listy jsou střídavé nebo přeslenité, na koncích větví seskupené do růžice, lopatkovité, přisedlé, žláznatě ochlupené, na okraji mají 3 - 4 (i 5) zubů, dlouhé 0,5 - 1,6cm, široké 2,5 - 7mm, báze klínovitá a jsou jemně aromatické. Květenstvím je 2 - 3četný okolík na 1 - 2,3cm ochlupené stopce, vlastní květy mají 0,5 - 1,7cm stopku, 2 - 3 listeny délky 1,1 - 2cm, šířky 0,5 - 1,1cm, kalich je zvonkovitý, prakticky k bázi rozeklaný, má délku 6 - 8,5mm, kališní lístky jsou špičaté, koruna trubkovitá, dlouhá 1,7 - 2cm, korunní trubka válcovitá, dlouhá 1,3 - 1,5cm s 7 - 9mm okrajem, laloky jsou dlouhé 4 - 5mm a široké 2mm. Plodem je prakticky kulatá tobolka délky 4 - 5mm obsahující 4 - 9 semen délky 1,6mm a šířky 1 - 1,5mm.

Dionysia involucrata

oblasti: Tádžikistán, Uzbekistán

Roste v Tádžikistánu a Uzbekistánu v podobě kompaktního trsnatého polokeře. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Borka je tmavěhnědá. Listy vytvářejí přízemní růžici, jsou husté, střídavé, tuhé, lopatkovité až obvejčité, jemně žláznatě ochlupené, zelené, dlouhé 0,4 - 1,2 (i 2)cm, široké 2,5 - 6mm a na konci mají 3 - 5 drobných vroubků. Květenstvím je 3 - 5tičetný okolík, má 1,2 - 3cm ochlupenou stopku, vlastní květy mají 1 - 2mm stopku, 3 - 5 listenů, zákrov délky 0,8 - 1,6cm, průměru 0,5 - 1,7cm, kalich zvonkovitý, rozeklaný, dlouhý 7 - 9mm, ochlupený, kališní lístky kopinaté, špičaté, koruna světlefialová až světlerůžová s bílým očkem, průměru 2,4 - 3,5cm, trubka dlouhá 2 - 2,9cm, okraj široký 0,7 - 1,4cm, laloky obvejčité, vykrojené, dlouhé 4 - 6mm a široké 3,5 - 4mm. Plodem je vejčitá tobolka délky 2,5mm, šířky 2mm a obsahuje 5 - 16 tmavěhnědých semen délky 2,5mm a šířky 2mm.

Vyhovují ji severní a severozápadní svahy hor.

Množí se semeny nebo řízků.

Dionysia iranica

oblasti: Írán

Dionysia iranshahrii

oblasti: Írán

Dionysia janthina

oblasti: Írán

Roste v Íránu v polštářových porostech. Listy vytvářejí růžici, jsou střechovité, obvejčité, na horní straně žlutě ochlupené a na spodní šedě ochlupené. Kvete samostatnými růžovými přisedlými květy s tupými kališními lístky.

Dionysia khatamii

Dionysia khuzistanica

Dionysia kossinskyi

oblasti: Írán, Turkmenistán

Roste v Íránu a Turkmenistánu v podobě kompaktního polštářového polokeře. Dorůstá výšky 3 - 5cm. Větvě jsou krátké. Listy jsou vejčité až obvejčité, tupé, na okraji průsvitné, na vrcholu ztlustlé, dlouhé 2 - 2,5mm a široké 1 - 1,5mm. Kvete samostatnými květy na 0,5 - 1mm stopce, má 2 kopinaté špičaté listeny délky 2 - 3,5mm, šířky 0,5 - 1mm, kalich pohárkovitý, z 1/2 rozeklaný, dlouhý 2,5 - 3,5mm, ochlupený, kališní lístky jsou kopinaté až čárkovité, špičaté, koruna je hnědofialová, dlouhá 1,2 - 1,3cm, trubka dlouhá 0,9 - 1,1cm, okraj široký 3 - 4mm, laloky obvejčité a dlouhé 2 - 3mm. Plodem je prakticky kulatá tobolka délky 1,5 - 1,8mm, šířky 1,3 - 1,7mm a obsahuje 2 - 4 tmavěhnědá semena.

Množí se semeny nebo řízků.

Dionysia lacei

oblasti: Balúčistán

Roste v Pákistánu. Stonek je větvený. Větvě jsou dlouhé do 21cm. Listy jsou střídavé, obvejčité až eliptické, asymetricky zubaté, ochlupené, dlouhé 3 - 4cm, široké 0,9 - 2,4cm a řapíky jsou kratší čepele. Květenstvím je přeslen, listeny jsou kopinaté, špičaté, dlouhé 1 - 1,5cm, vlastní květy mají 6 - 6,5mm stopku, kalich je trubkovitě zvonkovitý, řídce ochlupený, dlouhý 6 - 8mm, laloky jsou kopinaté, zašpičatělé, koruna má trubku délky 1,5 - 1,7cm, laloky jsou obvejčité, vně zvlněné a

dlouhé 3,5 - 7,2mm. Plodem je tobolka obsahující mnoho semen.

Dionysia lamingtonii

oblasti: Írán

Roste v Íránu v polštářových porostech. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy vytvářejí růžici o průměru 2 - 2,5mm, na zimu hnědnou, jsou dlouze kopist'ovité a dlouhé 2 - 4mm. Kvete samostatnými přisedlými žlutými květy o průměru 5 - 6mm s trubkou o délce 1 - 1,4cm.

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia leucotricha

oblasti: Írán

Dionysia lindbergii

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu. Listy jsou stříbrošedé, úzce kopist'ovité a bíle ochlupené. Květy mají průměr 1cm a korunní lístky jsou vykrojené.

Dionysia lurorum

Dionysia michauxii

oblasti: Írán

Roste v Íránu v polštářových porostech. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy vytvářejí růžici o průměru 3mm, jsou stříbřitě ochlupené, vejčitě kopist'ovité a ochlupené. Kvete žlutými přisedlými samostatnými květy s kopinatými špičatými kališními lístky.

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia microphylla

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu v polštářových porostech. Listy vytvářejí růžice o průměru 3 - 4mm, jsou prakticky kulaté, tlusté a dlouhé 1 - 2mm. Kvete bleděfialovými květy o průměru 1cm na 2 - 2,5cm stoncích v až 4četném okolíku, listeny jsou široké 8 - 9mm a trubka má délku 1 - 1,2cm.

Množí se řízky.

Dionysia mira

oblasti: Omán

Roste jako polokeř v Ománu v kompaktních trsech o průměru až 40cm. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy vytvářejí růžice, jsou dlouze obkopinaté, mírně zvlněné, tupě zoubkované, ochlupené, dlouhé 2,5 - 8,3cm a spodní strana je bíle pomoučená. Květenství tvoří 3 - 7mičetné přesleny, listeny jsou ochlupené, kalich trubkovitý, ochlupený, mírně pomoučený, koruna řepicovitá, žlutá, trubka dlouhá 1,5 - 1,8cm a lem má v průměru 7 - 9mm. Plodem je tobolka s 5ti chlopněmi.

Vyhovují ji skalní pukliny na severní či severovýchodní straně v chladnějších zastíněných oblastech.

Množí se semeny nebo řízků.

Dionysia mozaaffarianii

Dionysia odora

oblasti: Irák, Malá Asie (Anatolie)

Roste v Iráku a Turecku. Listy jsou obvejčité až eliptické, mohou být zubaté a dlouhé 2 - 4mm. Květy samostatnými přisedlými květy s trubkou o délce 1,2 - 2,6cm a cípy délky 2 - 4mm.

Dionysia oreodoxa

oblasti: Írán

Roste v Íránu. Listy vytvářejí růžici, jsou střežovitě, průsvitné a pilovité. Květy samostatnými nebo párovými prakticky přisedlými květy, kališní lístky jsou špičaté a cípy kulaté.

Dionysia paradoxa

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu. Listy vytvářejí růžici a jsou zubaté. Květy mají v průměru 1 - 1,2cm, korunní lístky jsou úzké a na bázi mohou být bleděoranžové.

Dionysia revoluta

oblasti: Írán

Roste v Íránu v řidším trsu. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy jsou žláznatě ochlupené, tuhé, čárkovité, tupé a podvinuté. Květy samostatnými nebo párovitými prakticky přisedlými žlutými květy, kalich je ochlupený a cípy tupé. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. revoluta - zelené listy
- var. canescens - našedlé listy

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia raptodes

oblasti: Írán

Roste v Íránu. Listy jsou bohaté, řídce ochlupené, čárkovité, podvinuté a tupé. Kvete samostatnými přisedlými květy s čárkovitými špičatými kališními lístky.

Dionysia saponacea

Dionysia sarvestanica

Dionysia sawyeri

oblasti: Írán

Roste v Íránu v polštářovitém porostu. Dorůstá výšky 3 - 7cm. Listy vytvářejí růžici o průměru 5mm, vlastní lístky jsou čárkovité, tupé a na horní straně ochlupené. Kvete samostatnými fialovými květy o délce 1,2 - 1,4cm.

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia tacamahaca

Dionysia tapetodes

oblasti: Afganistán, Írán, Pákistán, Turkmenistán

Roste v Íránu, Pákistánu, Turkmenistánu a Afganistánu v podobě kompaktního polštářovitého polokeře. Větve vyrůstají vidlicovitě. Listy jsou husté, střechovité, lopatkovité, tupé, na okraji průsvitné, na konci ztlustlé, dlouhé 2 - 4mm a široké 1 - 1,5mm. Kvete samostatnými terminálními prakticky přisedlými žlutými květy, mají 1 - 2 kopinaté špičaté listeny délky 2 - 3mm, šířky 0,3mm, kalich trubkovitě zvonkovitý, ze 2/3 rozeklaný, ochlupený, dlouhý 2,5 - 3 (i 4)mm, kališní lístky vejčitékopinaté, špičaté, koruna je dlouhá 1,2 - 1,7cm, trubka dlouhá 0,9 - 1,3 (i 1,4)cm, okraj je široký 5 - 6mm a laloky jsou vejčitékulaté a dlouhé 2,5 - 3mm. Plodem je vejčitá tobolka délky (2 -) 2,5 - 3mm a obsahuje 1 - 3 vejčitá tmavěhnědá semena.

Vyhovují ji vápenité skály a pukliny. Špatně snáší déšť.

Množí se řízky.

Dionysia termeana

Dionysia teucroides

oblasti: Malá Asie (Anatolie)

Roste v Turecku v podobě řídkého nízkého keře. Listy jsou dlouhé 0,8 - 1,2 (i 3)cm, široké 8mm, podvinuté a zůstávají na koncích větví. Kvete žlutými květy o průměru 5 - 7mm v 1 - 3četném okolíku.

Množí se semeny.

Dionysia viscidula

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu v polštářových porostech. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy vytvářejí růžice o průměru 0,8 - 1cm. Kvete růžovofialovými květy s bílým očkem, v průměru mají 0,7 - 1cm a korunní lístky jsou eliptické a vykrojené.

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia viva

Dionysia wendelboi

oblasti: Afganistán

Roste v Afganistánu v polštářových porostech jako polokeř. Dorůstá výšky 1 - 3cm. Listy vytvářejí růžici, jsou husté, kopist'ovité, zakulacené, ochlupené, dlouhé 3 - 4mm a na spodní strany bíle ochlupené. Kvete samostatnými fialovými přisedlými květy o průměru 5mm.

Množí se semeny nebo řízky.

Dionysia zagrica

oblasti: Írán

Roste v Íránu.

Dionysia zetterlundii

Dionysia zschummelii

Další informace:

<http://botany.cz/cs/dionysia-tapetodes/>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=4610>

<http://skalnicky.kadel.cz/t/kvResult.asp-Rod=Dionysia.htm>

<http://www.skalnicky.cz/dionysie.php>

<https://www.rostliny.net/>